

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz s rendkívüli
olcsó áron közöl a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.

a Gedeon és Társa nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirdete-
tések, nyilvántartások és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Falkenstein S. dohánytőzsdéjében, Nagy Lajos, Groszmann J., Gubás F. és Hesz Jenő fűszerkereskedésében Groszmann J. antiquar-üzletében, kaphatók.

Ismét egy kérelem.

A képviselőház mandátuma pár hónap mulva a törvény erejénél fogva lejár.

Az országgyűlés különböző pártjai pedig a közelgő általános választás előérzetében s a lezajlott mozgalmas napok, heves viták folytatásaként és a kormány nevelésében gyarló viselkedésének ostorozásában egész azon határokat érintik, hogy a parlamentarizmus érdekében az alkotmányosság tekintélyének fentartása céljából okvetlenül szükségesnek mutatkozik a választásoknak még ezen évben való megejtése, vagyis az országgyűlés feloszlata.

Hogy e feloszlata még nincs elhatározva s hogy még arról: feloszlata-e a kormány az országgyűlést az ősz vége előtt s kiírta-e az összes új választásokat, illetőleg hogy ezt tenni javasolni fogja-e a koronának, — maga Bánffy báró miniszterelnök sem tud bizonyosat: fényesen illusztrálja a kormány által részben és egészben sugalmazott fővárosi napilapok egymásnak e kérdésben sokszor ellentmondó panfletjei.

Ha a mandátum lejártá nélkül, politikai okokból oszlatja fel ő felsége a parlamentet, vagy ha az eltelt öt év s a mandátum lejártá révén oszlik is fel az: egyremegy a dolog az idő szempontjából, mert mindkét esetben az új választásnak, az általános választásnak jövő évi februárjáig meg kell történni.

Tehát az idő rövid.

Ezt a rövid időt mindenkinek fel kell használni.

Fel kell pedig azt használni a mi pártunknak, a miskolczi függetlenségi pártnak ismét annál intenzívebben, mert a párt, mint organizmus, magáról a választás óta alig adott olyan életjelet, a melyből megnyugtató lehetne arra meríteni, hogy előleges organizálás nélkül az elengedhetetlen pártok hivatalos és pénzügyi hatalmával megmérkőzhetnék. Már pedig nekünk, azt hiszem, kívánságunk, akaratunk az, hogy ismét függetlenségi érzelmi képviselőket küldjünk fel a parlamentbe, olyanokat, a kik az ország érdekeit, jövőjét szívükön viselik.

A párt organisálásának s tervszerinti cselekvésének ideje elérkezett. Elérkezett különösen azért, mert Miskolcz városának két kerületében már a hírlapok és egyesek olyan neveket emlegetnek jelöltekül, a kik nevük-, állásuk- és tehet-

ségüknél fogva nem zárják ki ugyan a jelölés lehetőségét, de a kiknek felléptetése a gazda nélküli számolás színét viseli s a kiknek jelölése már csak azért sem vehető komolyan, mert ezen uraknál sokkal több tapintatot tételezünk fel, semhogy ők fellépnének, mielőtt a választás kiíratott, nevük mellett demonstrálni engednének addig, míg az illető kerületeknek gazdájuk van, — míg a kerületek mostani képviselői mandátumukat vissza nem adják a választóknak s be nem számolnak képviselői működésükről, vagy legalább a kerület vezérelemei által fel nem kéretnek.

Azért nem is tartjuk azt, a mit a „Borsodmegyei Lapok“ a jelölés dolgában irtak, másnak, mint a rosszul értesültség elhamarkodott tettének.

Különösen óhajtanánk, hogy déli választókerületünk nagyvívű képviselőjének szándékáról értesüljünk, hogy Hermann Ottó urnak a kerülettel szembeni helyzete a jelen- és a jövőre nézve tisztázassék, értve ez alatt se többet se kevesebbet, mint azt, hogy ő eljőjön az ő választókerületébe, a hol őt tisztelik, szeretik, a hol az ő érdemeit ismerik is és méltányolni is tudják, a hol ő tőle tanácsot kérnek és várnak a jövőre s a hol azt szeretnék, hogy tudják: akarja-e városunkat az országgyűlésen továbbra is képviselni, a jövő általános választásnál fel akar-e lépni, fel fogja-e venni a választási harcot, más programmal fellépő esetleges képviselőjelöltekkel szemben.

Nem volt szükséges ugyan, hogy ő az előző években szintén beszámolókat tartson, mert az ő működése Miskolcz város polgárai előtt ismeretes; de azért ha másra nem is, arra mindenesetre jó szolgálatot teendett volna a beszámolás, hogy a város függetlenségi polgáiraiban az összetartást és az összetartozás érzetét ápolta, fentartotta volna.

De most aztán, midőn a mandátum lejár, kénytelenek vagyunk kijelenteni azt, hogy szükségét érezzük annak, miszerint szeretett képviselőnk köztünk megjelenni kegyeskedjék, az ő pártatlanul ékesen szóló beszédével tudunkra adja, mit és miért tett, s különösen tudassa velünk szándékát a jövőre nézve.

Nem tartjuk feleslegesnek annak kiemelését sem, hogy Herman Ottó urat, mint eddig, ezentúl is büszkén valljuk magunkénak.

Ezen cikk pedig nem akar más lenni, mint tiszteletteljes kérelem Miskolcz város függetlenségi pártjának ez idő szerinti vezetőihez arra nézve: kegyeskedjék illő formában megkérni Herman Ottó urat, a város déli kerületének nagyvívű képviselőjét, hogy köztünk megjelenni és pedig lehetőleg rövid idő alatt megjelenni és beszámoló beszédét megtartani méltóztatassék.

Miskolcz, 1896. július.

Dr. Németh Imre.

A magyar nő és az ezerév.

A nagy évfordulók az egyes ember, valamint a népek életében a magabizalls pillanatai.

Álljunk meg egy percze mi is, feledjük el egy percze hétköznapi apró érdekeinket; töltse be lelkünket egy percze a legszentebb érzés, a mire emberi szív képes, a hazaszeretet; világítson ez érzés lelkünkbe s érezzük egy percze éltető, fogantató melegét.

Vessünk a múltba egy pillantást s a haza szeretete élesítse meg szemünket, hogy tisztán lássunk; hadd lássuk, hogy teljesítette a magyar nő hivatását az első ezer évben; melyek voltak érényei, a melyeket magunkban istápolnunk kell, ha azt akarjuk, hogy éljen és méltón éljen e nemzet a második ezer évben is; mert a nemzeti nagyság alapja a női érény, az anyák érénye, a kik hű fiakat nevelnek a hazának, a hitvesek érénye, a kik hűséges osztályosai tudnak lenni férjük sorsának s a kik megtudják érteni férjük törekvéseit; hadd lássuk hibáit is, ha voltak — hisz a gyarlóság ősi alkotó része természetüknek — s vonjuk le belőle a tanulságot, hogy tudjuk, melyek azok a hibák és gyengeségek, a melyeket magunkból ki kell irtanunk, ha igaz lányai akarunk lenni hazánknak.

Egy ragyogó vonása van a magyar nemzet történetének, a mi legott feltűnik, mihelyt azon végig pillant az ember; bárhogy vizsgáljuk is e nemzet múltját, nem találunk kort, a melyben a magyar nő erkölcsileg lealjasodott volna, miként más nagy nemzetek nőivel történt a nemzeti felvirágzást követő elpuhulás korában.

Nem volt kor, a mely a vallást és a tiszta erkölcsöt a magyar asszonyok szívéből ki tudta volna irtani; ha voltak

a kik ellene vétettek — egy meráni Gertrud, egy Cilley Borbála, egy nápolyi Beatrix — többnyire idegenek voltak, vagy a természetnek oly torzszülötte, mint Báthory Erzsébet. Gyarló volt olykor a magyar asszony, romlott nem tudott lenni soha, a vallás és a tiszta erkölcs kitörülhetetlenül a szívébe volt írva és szívébe volt írva a hazaszeretet.

Ezért nem engedte Isten soha elveszni e nemzetet. Bármennyi vért vesztett e nemzet, bármily pusztává lett a haza, bárhogymegfogytak fiai: a magyar nők lelkében ott égett az a szent láng, ott égtek azok az erények, a melyek a nemzeti nagyság éltető forrásai.

A magyar nők hazaszeretete szinte meghatározó; e részben csak Róma és Spárta asszonyait lehet melléjük állítani. Ez az érzés óvta meg erkölcsüket is. Mert a mely lélek egy nagy nemes érzéssel van tele, nemtelen, önző indulatok számára nincs abban hely; ellenben ledérré válik a nő, mihielyt a haza képe elhomályosul lelkében. Ezt mutatja minden hanyatló nemzet története; ezt mutatja a magyar történelem is a Széchy Máriák s a mult század előkelő asszonyai, akik az udvari fénytől elvakítva megtagadták nemzetüket és elfeledték nyelvüket: mind a hiúság rabjai voltak; holott a Szilágyi Erzsébetek, Lorántffy Zsuzsánának, a Zrinyi Ilonának szívében a hazaszeretetén kívül csak a családi erények számára volt hely.

Van a magyar nők jellemében még egy vonás, a mely őket más nemzetek asszonyai fölé emeli s a mely tényezője a magyar faj államalkotó és beolvasztó erejének: az eleven érzés s a komoly érdeklődés a nemzeti feladatok iránt s az ebből fakadó nemesebb kötelességérzet. A magyar asszony a saját parányi

érdekkörében sohasem tudott úgy elmélni, hogy érzékét a nemzet nagy érdekei iránt elvesztette volna; a magyar nő mindig élettársa tudott lenni férjének, hűséges segítőtje a nemzeti munkában; a saját kicsinyes vágyait mindig alá tudta rendelni egy nemes, nagy kötelességnek; nem tud rá példát a történelem, hogy a magyar asszony férjét, hogy a magyar anya fiát a honfiai kötelesség teljesítésétől visszatartotta volna; arra azonban van példa elég, hogy ha a férj vagy a fiu kidőlt, a hitves és az anya állott helyébe, sokszor a munkát, ha kellett, a küzdelmet is folytatni.

A honfoglaló ősök nejei hiven követék férjeiket a honkeresés hányódásaiban. Mikor a nemzetekre nézve életkérdés volt a keresztényen hitben való megerősödés, az Árpádok királyi asszonyai hiven osztoztak a térítés munkájában s példájokkal oltották a nemzet szívébe a keresztényi erények tisztelét, a lelkesedés pillanatai szülték a Rozgonyi Cicellét, Dobó Katiczákat, a szabadságharcz nőkatonaikat; de mennyivel fenségesebb az a feladat, a melynek teljesítését egy Szilágyi Erzsébet, egy Lorántffy Zsuzsanna, egy Zrinyi Ilona vállalta magára, férfias elszántsággal küzdve vérfogytig és folytatva a férjük által megkezdett művet. A meghasonlás korában az egyik nemzeti királyt ad az országnak; a tudományok feléledésekor a másik hajlékot állit a magyar tudománynak; s a mikor szabadságáért küzd a nemzet, a harmadik annak utolsó bástyáját védi ereje fogytaig s azután a száműzetés keserű kenyerét eszi, elszakítva gyermekeitől; de férje eszményeit nem tagadja meg soha. Férfihőse minden nemzetnek volt; de a női álhatalosságnak ily fenséges példáját nem mutatja egy nemzet története sem.

De szinte ezeknél is meghatóbb a női kegyelet képe, Kanizsay Dorottya, a ki éjszakának idején Mohács mezején a holtakat temeti, sirtás az elesetteknek és könyvet ejt felettük. Sok nemzet véréit itta a csatatér pora, de Kanizsay Dorottyája csak a magyarnak volt: csak a magyar tudja, hogy ha a hazáért elvérzik, lesz gyöngéd női kéz, a mely szemét befogja. És ott volt Bornemissza Anna, a kiből egyforma nagy volt a szív és az ész s a ki jóvá tudta tenni gyöngé férje botlásait; s ott voltak a szabadságharcz anyái, a kik gyermekfiaikat halni küldték a hazáért; ott az emigráció magyar asszonyai, a kik hiven hordozták a hontalanság keresztjét, ott a hatvanas évek magyar asszonyai, a kik itthon társadalmi uton élesztették a nemzeti szellemet. S ott voltak mások: Kazinczy, Széchenyi, Vörösmarty hitvesei, a kik hű osztályosai voltak férjük törekvéseinek; ott gróf Brunswick Terézia, a ki menhelyet épít a kisdedeknek, ott Damjanich özvegye, a ki az árvák könyeinek letörlésében keres enyhülést szíve nagy bánatára. Ott vannak mind, a kik megértették koruk követelményeit és hiven teljesítették kötelességüket nemzetük iránt.

De nem folytatom.

Adjunk hálát a gondviselő Istennek, hogy a női erényeknek ily mértékét oltotta a magyar nők szívébe, hogy az elmúlt ezer évben ily nőket adott a nemzetnek.

Mi az ő leányaik vagyunk. Előttünk csak egy kötelesség áll: nyomdokukba lépni — Isten, a nemzet Istene, világosítsa meg elménket — és adjon erőt, hogy oly tisztán lássuk feladatunkat ma és oly hiven teljesítsük kötelességünket, mint ők látták, mint ők teljesítették annak idején.

A SZABADSÁG TÁRCZÁJA.

Zászló alá!

Zászló alá, magyar testvéreim!
Zászló alá, a mely fennen lobog!
A melyen írva ez a büszke két szó:
„Szabadság” és „függetlenség” ragyog.
Mert bárki mit mond, nem lehet magyar szív
A négy folyó közt s hármás bérce alatt,
A melynek nem az a legszentebb vágya,
Hogy: *legyen e hon független, szabad!*

E nemzetnek joga van rá, hogy
Ne csuszszék, mászszék hitvány szolgaképen;
Századokig tartott a szolgaság
S türtük a nehéz bilincset a kézen; —
De jött Kossuth! és a szabadság napja
Sugárral a homályt szétoszlatta —
Majd ismét gyászba hullott szép napunk:
Szabad, független nép még nem vagyunk!

Közösügy átka van hazánkon,
Érezzük ezt és mégis túrjuk gyáván . . .
S ha nem vesztünk el annyi baj közt,
Tengernyi harcok zugó, vészes árján:
Ez átok alatt, mint egy rabigába
Elvész a nép . . . elpusztul ős hazája . . .
De hadd vesszen, mert méltó a halálra,
Ha nincs szívének nemes, tiszta lángja! . . .

De nem! Nem fogsz elveszni nemzetem!
Bár sok „nagy” fiad a kövér konczot rágja.
Te érzed a szolgaság szégyenét
S *függetlenség* szivednek leghőbb vágya!
Polgárok! ha vivni kell az elv-csatát,
E zászló alá gyűljetek tehát,
Szivetekre tegyétek kezetek!
S e zászlóra szent esküt tegyetek.

Isten, ki a szívek mélyébe lát,
Megáldja azt, ki hallgat önszívére;
De megveri — óh, verje is meg azt, —
Ki nem tekint hazája érdekére!
Kit elbódít önérdék, szép ígérlet,
S *elvét*, mely szent, *czudarul megtagadja*,
Ha van oly hitvány, szolgalelkű ember,
Óh sujtsa le azt az Isten haragja!

(Szatmár.)

Deák Kálmán.

A művész.

— Irta: *Neuwirth Albert.* —

I.

Csendes Tisza partján sűrű szederbokrok
közül egy magános rezgő-nyárfá emelkedik
büszkén az ég felé. Tetején csendes kis fészekben
boldog két kis madár lakik. Nem háborgatja
nyugalmukat senki, semmi, nap-hosszat
csicseregnek, énekelnek vig dalokat
boldogan, szerelmesen . . .

Alattok sűrű szederbokrok között, a vén
fa tövében töltik el édes óráikat a tüzes-
szemű cigányleány és szép szerelmese: a
falu fiatal primása. Lábaiknál a Tisza folyik
csendes, méltóságteljesen, fejük fölött a
kis madárkák dalolnak szerelmes éneket, ők
pedig a fa tövében boldogan sugnak-bugnak.

* * *

A vén Tisza ma oly nyugtalanul hany-
kódik medrében, mint rossz gyermek a böl-
csőjében, a madárkák ma oly busan, oly
szomorut énekelnek; a szép cigányleány át-
karolja szerelmese nyakát, magához vonja
és oly szorosán tartja, mintha attól félne
hogy valaki elakarja tőle venni.

— Itt hagysz? Elmégy?

— Csak testem megy el? Lelkem mindig
nálad lesz!

— Elmégy! És én nem hallom többet
bus hegedűd hangját.

— Nem fogok tudni sohasem úgy játszani,
mint mikor neked játszottam.

— Ne, ne hagyj itt. Ne menj el abba a
nagy városba! Ugy féltelek téged. Te el
fogsz engem felejteni! Ne menj el!

— Tudod te szívem jól, hogy olyan szegény
vagyok, mint a templom egere, nincs sen-
kim, semmim. Most itt van a pesti primás,
híres cigány, gazdag cigány, elvisz engem
magával nagy urak, fényes urak közé, hol

Azoknak az emléke, a kik a hazához hűtlenek tudtak lenni, legyen örökre elfeledve; vétkük pedig, a mely lelküket rabbá tette: a hiúság ne vehessen erőt rajtunk soha.

Geőcze Sarolta.

— **A fantázia.** Minden jel arra mutat, hogy a képviselőház felosztatásáról elterjedt hírek az ősz folyamán valóvá válnak s az ország képviselőket fog választani. Erre mutat az a körülmény, hogy a kormánypárt miskolci organuma már szintén megmozdult s Borsodvármegye valamennyi választókerületében megtette a képviselőket. A miskolci északi kerületben — miután *Horváth Lajos* mandátumot vállalni nem hajlandó — dr. *Tarnay Gyula* alispánt és *Soltész Nagy Kálmán* polgármestert lépteti föl. Ez bizonyára lap-társunknak fantáziájában született meg, mint jámbor óhajítás, mert mi legalább ilyen kombinációról senkitől egy szót sem hallottunk. Közéletünk eme kiváló férfiai különben is sokkal nagyobb és fontosabb szolgálatot tesznek a közügynek abban a pozícióban, melyet most elfoglalnak, mint a képviselői állásokban. Ilyen fantázia szüleménye a többi is. Az meg egészen mesebeszéd, hogy *Miklós Ödön* meg *Ragályi Béla* ellen nem lép föl ellenjelölt. Hát ezt hogyan lehet előre tudni? A távol jövő kódébe ki láthat be? Mi csak annyit tudunk, hogy pártunk Borsodvármegye mindenik választókerületében jelöltet fog a maga részéről állítani és így lesz jelöltünk a szirmabessenyői és az edelényi választókerületben is.

Miskolcz város közügyei.

— Irta: *Dick Herman.* —

III.

Közrendészet.

Minden polgárnak erkölcsi kötelessége a közrendre felügyelni és lehetőleg meggátolni, hogy azt valaki áthágja. A társadalmi együttlét csak úgy tarthatja fenn magát, illetőleg csak

annyi a pénz, mint a Tisza medrében a homok. Megállj csak, ha sok pénzem lesz, veszek neked szép, piros selyemruhákat!

— Nem kell nekem! A hogy te elmégy, attól fogva mindig fekete gyászban fogok járni.

— Küldök drága, szép gyöngyöket.

— Nincs szebb, drágább gyöngy ragyogó két szemednél!

— Sok jó édességet.

— Nincs édesebb a te csókoknál.

— Sok drága kincset hozok!

— Magadat hozd! Az drágább kincs nekem mindennél e földön.

— Áldjon meg az Isten! Mennem kell!

— Elmégy hát igazán? Itt hagysz?

— Visszajövök érted!

— Ne felejts el!

— Soha! Soha!

A fiatal cigány még egy utolsó csókot nyomott kedvese ajkára. A szerelmes cigánylány oly soká tartá ott ajkát, mintha ki akarta volna szivni szerelmese ajkának minden mézét; egyedül magának, hogy másnak ne is maradjon. Azután az ifju hegedűjét hóna alá vette és eltávozott. A leány utána nézett, míg csak el nem tűnt szeme elől kedvese alakja s mikor már az messze-messze járt,

abban az esetben nyugszik biztos alapon, ha a közrend hivatott örei híven megfelelnek feladatuknak. A közrend tehát, mint társadalmi tényező is fontos szerepet játszik, de sok más tekintetben szükséges egy város életében ennek fenntartása. Szorosan összefügg a közszabadság a közrenddel; az egyik szükségképen feltételezi a másikat, mert ott, hol közszabadság nincs, közrend sem igen létezik. Epen ezen indokból a közrend áthágása által, vét az illető a közszabadság ellen. A társadalom gondoskodik élet- és vagyonbiztonsági szempontból oly intézményről, mely hivatva van a közrendet megőrizni: ez a **rendőrség.**

A rendőrség élén a rendőrkapitány áll, kinek jog- és hatáskörét a városi szervezeti szabályzat írja körül, jelenleg *Lukács Béla* ül ezen a polczon, kinek nevéhez, ha nem is fűződnek nagyobb szerű reformok, de a rendőrségi intézmények kifejlésztésében mégis vannak némi érdemei. Miskolcz városában a közrendészet terén nagyon sok kívánni való van még, hogy legalább a vidéki nagyobb városok színvonalára emelkedjék. Legelső sorban a rendőrség **létszámának szaporítása** szükséges. Városunknak a mult évben 34000 lakosa volt, a rendőrség létszáma pedig körülbelül **34**, így tehát minden ezer embernek élet- és vagyonbiztonsága felett **egy száz rendőr** örködik. Hinné-e ezt valaki? ez pedig tény! De ezen harmincznégy rendőr közül többnek rangja is van, mely az örállás alól feloldja, a közrendörök között is van olyan, a ki más szolgálattételre van beosztva, továbbá e közül a harmincznégy közül négy állandóan a pályaudvarhoz van kirendelve s így a város belbiztonságával semmit sem törődhetnek. Ha tehát ezen adatokból a végeredményt megállapítjuk, akkor tapasztalni fogjuk, hogy **egy fél rendőr** sem esik állandóan ezer emberre.

Kérdezzük tehát teljes tisztelettel, fenntartható-e továbbra is ez az állapot, nem szükséges-e haladéktalanul intézkedni a rendőrségi létszám emeléséről? Meg vagyunk győződve, hogy erre a kérdésre mindenki „igen”-nel válaszol. Nem tudjuk biztosan, hány utczája van városunknak, de az bizonyos, hogy minden tizedik utczára sem esik egy rendőr. Már most ha az első utczában baj van és a rendőr a tizedikben tartózkodik, hogyan vehet tudomást erről. Ő felőle

még akkor is csak bámult, bámult a semmiségbe, hisz ő még akkor is látta...

A kis madárcák a fa tetején oly szomorún csiripeltek, oly búsan énekeltek...

II.

Egy év mult el azóta. A falusi cigány felkerült a nagy fővárosba, hol méltányolni tudják a művészi tehetségeket s hol valószággal imádták a „kis csodagyereket”, mint a hogy őt ismerősei, bámulói nevezni szokták.

Bámulatosan is tudott ez a kis falusi rajkó játszani! Nem a hegedün játszott ő, nem azon a kis száraz fadarabon, hanem az ember szívéen, azon az érző, dobogó kis huzdarabon játszott. Büszke is volt a tudományára a kis művész és sokat tartott magára. Öltözékei a legujabb divat szerint készültek. Egyszerű, paraszti nevét, mint otthon a faluban hívták, elhagyta, helyette az ideálisabb, uriasabb hangzású „Kornél” nevet vette fel.

Egy elegáns kávéházba látjuk most belépni. A kollegák, csupa finom, uri emberek, nagy örömmel fogadják.

— Ah Kornél! Szervusz Kornél! Mit játszol, piquetet, vagy egy parthi carambolt?

— Jól van, játszom egy carambolt! Kellner, carambol!

ugyan akár le is öldöshetik ott egymást az emberek.

Meg vagyunk győződve, hogy bárki is hajlandó még anyagi áldozattal is hozzájárulni a rendőri intézmény fejlesztéséhez, csak akadjon egyén, a ki azt indítványba hozza, mert a mellékutczákon éjjel az élet- és vagyonbiztonság semmiesetre sem mondható kedvezőnek. De nemcsak a létszáma, hanem a **fizetése is aránytalanul csekély** a rendőrségnek, mert a közrendörnél a fizetési maximum 30 frt havonként, a minimum pedig 25 frt. Vajjon lehet-e követelni, hogy ezért a 25—30 frtért egy családos ember híen megfelelően kötelességének, vagyis, hogy más kereseti forrás után ne nézzen, mely utóbbi esetben okvetlenül a kötelességét hanyagolja el. A városi hatóságnak, illetőleg a rendőri szakbizottságnak válik kötelességévé ezeken az állapotokon segíteni és mielőbb megtalálni a módus vivendit, mely célhoz vezet, mert ezek az állapotok tűrhetetlenek.

A **tűzoltóság** már kedvezőbb helyzetben van, a minek oka városunk polgárainak a közrend érdekében kifejtett tevékenységének köszönhető. Az önkéntes tűzoltó-egylet a mult évben újonnan lett szervezve, mely alkalommal sok új tag lépett az egylet kötelékébe, a kik által az egylet tetemesen erősült. Az önkéntes tűzoltót ép ugy kötelezi esküje a veszélyhez kivonulni, mint a fizetést és így abban még eskü nélkül sincs okunk kételkedni, hogy valaki talán vész esetén kötelességének eleget nem tesz, csak-hogy gyakran vészesetek alkalmával a legnagyobb önfeláldozás és kötelességtudás is hiába való, ha a **rögtöni segély** késik.

Ez pedig gyakran megtörténhetik abban az esetben, ha a tűz távolabb üt ki a lakanyától. A vésztorony nagyon alkalmas helyen van a körületekintés szempontjából és így éber örködés mellett azonnal lehetőséges a tüzet konstatálni, azonban míg a telefonjelentés megtörténik és a tűzoltóság készületbe helyezkedik, nagyobb idő válik szükségessé, ugy, hogy míg egy távolabb lévő tűzhöz kivonul, lehetetlenség, hogy elejét vegye a tűznek, legfeljebb csak a tovaterjedést akadályozhatja meg, már pedig a kettő között nagy különbség van.

Lehet-e segíteni ezen az állapoton? Igenis lehetséges, még pedig minden nagyobb költség nélkül. Szükséges ugyanis a város alsó

Még ebben is művész volt! Valóságos „matador”. Egymásután csinálta a carambolokat, mintha egész életében mást sem csinált volna!

— Eh! — kiáltott fel partnere — hisz te már jobban carambolázol, mint hegedülsz!

— Hja! — kacagott Kornél — a művész mindenben művész!

A játszmát befejezték.

— Mit iszunk, Kornél! Jó lesz cognac?

— Ah nem! Most nem! Egy kis pezsgőt inkább, de ne magyar pezsgőt, valódi francia pezsgőt!

Leültek a pezsgőhöz.

— Te Kornél, mond csak, hát a kis zsidó lány, mit csinál?

— Melyik, a szőke vagy a barna?

— Ej te Don Juan! Hát már barna is van? Ej, ej, csak nagy Kópé is vagy te, Kornél!

— Ej barátom, az mind csak bliktri ahhoz képest, a mit én tegnap felfedeztem! Te, ez aztán a valódi műdarab! Igazán, ilyet csak én találhatok!

— Ne mond! Szerencsés ficzkó vagy!

— Ah, de még milyen szerencsés! Te, 16 éves sem lehet még egészen, fogadom,

és felső részén egy egy *kisebb tüzoltó-laktanyát építeni*, a hol csak két tüzfelszerelés is elég volna, a melyet nem szükséges újonnan beszerezni, hanem a központból lehetne odavinni, legfeljebb a fizetéses tüzoltók számát. kiknek száma szintén nagyon csekély, kellene szaporítani. Ezen intézkedés által lehetne elejét venni nagyobb szerencsétlenségeknek és hogy ezt kár évről-évre halasztani, az több, mint bizonyos, mert a város már most is olyan terjedelmet öltött, mely lehetetlenné teszi, hogy a tüzoltóság kötelességének *pontosan* megfelelhessen, ezért pedig a felelősség nem a tüzoltóságé, hanem igenis a városi közönségé.

Ennyiben kívántuk elmondani nézetünket a közrend hivatott öreiről, most pedig magáról a közrendről akarunk egy pár szóval említést tenni, mely esetben foglalkozni akarunk a piaczügygyel, mely jelenleg a Széchenyi-utca felső részét foglalja el. Jövőben ez nem lesz lehetséges, mert mihelyt a *villanyos vasut* megkezdí működését, a piaczi forgalom csakis szerencsétlenségeknek lenne az okozója. Gondoskodni kell tehát jó eleve, hogy a piacz olyan helyre tereltessek, hol sem a közforgalmat nem gátolja, sem pedig a közönségnek nem hozzáférhetetlen. Erre a legalkalmasabb hely a *Zárda tér* és a *Horváth-utca*, mely elég széles és kedvező fekvésénél fogva is erre a célra a legalkalmasabb. Csak hogy a Horváth-utcának az a hibája van, hogy nincs folytatása. Azonban ezen a bajon lehet és *szükséges* is szépitészeti és közrendészeti szempontból segíteni. Ez pedig még most lehetséges, mert csak a dr. *Patzauer* Adolf ügyvéd háza áll utban, hogy *ezt az utcát a Buzatérrel összekapcsolják*. Ha ezt a házat kisajátítják, akkor több tekintetben kedvező helyzetet teremtenek, ugyanis vásári vagy nagyobb forgalmak esetén lehetetlen lesz jövőben a Széchenyi-utczán közlekedni, ha azonban megvan ez az egyes mellékút, melyen a közlekedés szabadon mozoghat, akkor a közlekedés mindkét utvonalon megoszlik és semmiféle akadály nem fog fenforogni.

Tehát nagyon fontos dolognak kell ezt tekinteni, a mely felett egyszerűen napirendre térni nagy mulasztás volna már csak azért is, mivel ehhez a telekhez *most olcsóbban hozzá lehet jutni*, mint mikor esetleg beépítik. A szükségessége pedig a közel jövőben

hogyan nincs! Fekete haj, kék szem! Valódi specialitás! Te, ha meglátnád, megbomolnál! De megyek is már, hogy el ne késsem a rendez-vousról. Isten veletek! Szervusztok fiúk! Este az operában találkozhatunk!

És a művész sietett, hogy el ne készen a rendez-vousról.

* * *

Csendes Tisza partján, sűrű szederbokrok közül egy magános rezgő nyárfa emelkedik büszkén az ég felé. Tetején csendes kis fészekben boldog két kis madár lakott. Nem háborgatta nyugalmaikat senki — semmi, nap-hosszant csicseregtek, énekeltek vig dalokat boldogan, szerelmesen . . .

. . . Most csak egy madárka csicsereg busan, szomoruan csendes fészében! Mit beszélsz oly busan, kis madárka? Mit panaszkodol? Mért oly bus éneked? Hol van párod? Lépre ment? Vagy elhagyott hűtelen? . . .

Alatta sűrű szederbokrok között a vén fa tövében busan ül a tüzes szemű szép cigányleány egyedül. Lábainál a Tisza folyik csendesen. Merőn néz egy irányba, mintha onnan várna valakit. Kit vársz, szép cigányleány? Mért busulsz? Tán elhagyott párod és őt várod, hogy visszajön? . . . Csak várd . . . várd! . . .

forgalmi szempontból okvetlenül fenforog. Gondolkozzanak ezen kérdések felett mindazok, kiket a közrendészeti ügyek érdekelnek és akkor bizonyára arra a megállapodásra fognak jutni, melynek itt kifejezést adtunk.*)

Polgári törvénykönyv.

A continensen és azontul még ma is tanítják minden jogi fakultáson, hogy Justianus császár Kr. u. hányadik évben bizta meg ama híres jogász-collegiumot, hogy a még ennél is híresebb tan- és törvénykönyveit megalkossák. Ugyszintén a jogászok késő nemzedékei tanulni és tudni fogják, hogy a német birodalmi gyűlés 1896. évi június 30-án fogadta el az általános polgári törvénykönyvet, melynek a háromezret meghaladó szakaszai korszakot alkotnak a codificatio történetében és bennünket magyarokat különösen érdekelnek.

Érdekel, mert államiságunk ezredik évében még nincs polgári codexünk és a német példa serkentőleg fog hatni az illetékes körökre, de még inkább érdekel, mert akaratunk szilárd, elhatározásunk megtántoríthatlan mielőbb megalkotni a magyar polgári törvénykönyvet és a németek egyes szakaszoktól eltekintve igazán modern és a feladat magaslatán álló remek elaboratum a ezen munka 20 éves anteaktái felette megkönnyítik a magyar tudósok, a magyar törvényhozók különben elég nehéz feladatát.

Június 30-án ércznel maradandóbb emléket állított fel a német nemzet tudományának, szorgalmának és hazaszeretetének örök dicsőségére.

Ha egyik-másik szakasszal nem tudunk egyetérteni, mert osztályérdeknek látszik kedvezni, mert haladás helyett a maradás bélyegét viseli magán, ez említésre nem is érdemes szépséghiány.

Igy pl. a kereskedelmi utazókra vonatkozó intézkedés, mely a kereskedelmi forgalom kiváló fontosságát szem elől téveszti, vagy a nőkre vonatkozó sok port felvert 2. §., mely szerint a családban a döntés joga a férjre illeti és egyszersmind a férj a nő vagyonának haszonélvezője. — Nem használt a 25,000 aláírással ellátott kérvény benyújtása, nem használtak a népgyűlések és a birodalmi gyűlésben elhangzott remek orációk, a kérdéses szakaszokat elfogadták újabb bizonyosságul annak, hogy a nők helyzetén csak egy szociális forradalom képes gyökeresen lendíteni.

Akarmily tanulságos legyen, egy vidéki lap hasábjain nem akarok kiterjeszkedni az elfogadást megelőzőt politikai tusák és eseményekre, de nem érdektelen constatalni, a lángeszű Bismarck soha sem remélte, hogy az ő életében lesz még valami a polgári törvénykönyvből. II. Vilmos óta azonban más szellemben vezetik a német birodalmat. „Die Nörgler“ — a mint ő nevezte az akadékoskodókat — nem képesek haladásában megakasztani és áldásdus tevékenységével minden téren találkozunk.

És a mire a vaskanczellár nem merészelt gondolni, az sikerült a volt bajor minisz-

*) A szóban forgó utca-átmetszést a városrendezési tervezet is javaslatba hozza; csak azt nem tudjuk, hogy ez a tervezet hol késik már az éji homályban? A míg az általános városrendezés tervezetét, az utcák szabályozási vonalát meg nem állapítja a városi közgyűlés, addig az építkezés minden vonalon csak tapogatózás lesz. Szerk.

terelnöknek, a katolikus Hohenlohenak, kinek egyik fivére a pápai szék cardinálisa. Sikerült a kötelező polgári házasságot magában foglaló törvénykönyvet jogerőre emelni egy oly időben, mikor a domokos-rendiek és a jezsuiták elérkezettnek látták az időt a pápaság világoralmi zászlaját kibontani, midőn a „Satis cognitum“ bekezdésű encyklikával hadat izentek az anglikán egyháznak, mikor nemrég mi is kacskaringós jeleit láttuk Róma elbizakodottságának, mely hozzánk intézett utolsó encyklikájában államellenes tanokat hirdet a hazafias papságnak.

Tény azonban, hogy a clerikális reactio újabb időben több helyt felüti a fejét s különösen a szomszéd Ausztriában perversek a viszonyok, plane annak fő- és székvárosában, a hol paprikajancsi vásárosbódek helyett palotákba bir ki- és bemenetellel, hol csörgő sapka helyett polgármesteri főveg díszíti a harlekin fejét. De azért a liberális mus hiveinek nincs okuk az aggodalomra, mert a szabadság az egyedüli eszme, mely minden körülmények közt élni és győzni fog. Ideig-óráig elnyomhatják, de mindannyiszor feltámad hamvaiból fényesebben, ékebben, tisztábban, mert szabadság nélkül nincs haladás és haladás nélkül nincs élet.

„Nem nyugszik, nem alszik a szabadság Istene“.

A szabadság, mely első sorban a hazaszereteten nyilvánul, culturalis törekvésekben, humanizmusban kifejezést lelhet a felekezeti korlátai közt is, de sohse a hierarchiában a szabadság eszme, mely 25 év előtt Elzász vérmezőin a német fajokat egyesítette, most egységes polgári törvénykönyvvel ajánlékozta meg e hatalmas nemzetet.

Mi ránk magyarokra a német polgári codex megalkotása buzdító példaként hathat és a magyar tudományos jogász-világ úgy ülné meg méltóan a millenárius örömevet, ha e fontos kérdést, a *magyar általános polgári törvénykönyv kérdését egy nagy lépéssel előbbre vinné*.

— „A toll szennye.“ A kormány szubvenziós organuma tegnap ugyancsak kiadta a mérgét. El sem képzelhetjük, mi indította a jámbor lelket oly féktelen haragra, hogy oly adáz dühvel támadt reánk. Ez az ujság ugyanis mindenekelőtt „irodalmi iszapfüdőt“ vett, a honnan „sarat“ és egyéb „szennyes“ dolgokat dobált felénk; azután kijöven a szennyes fürdőből, „piczi fekete pont“-okkal, az „állatvilág ugronczáival“, tücskökkel, bogarakkal és „poloskákkel“ felszerelve, „Bismarck birodalmi kutujával“, a Soltész Nagy Kálmán „puffijával“ s „az állatvilág egyéb fő- és alosztályaival“ szövetkezve, harcra kelt ellenünk. Jujj! . . . Ez a furesa hadsereg rögtön megesz, felfal bennünket! . . . Szerencsénk, hogy az ilyenféle támadások, csipések és szurkálások ellen nekünk egy igen hatalmas fegyverünk van; ez: az *igazság*! No de lássuk, miért is haragszik ez a szubvenziós ujság? Ballga kérdés! Hát emberi érzéssel és indulattal bírhat-e egy szubvenziós ujság? Teljességgel nem. Egy szubvenziós ujság sohasem örül, sohasem haragszik. Őt az ő ura és parancsolója csak megrántja — mint egy gépezetet — s akkor neki vagy örülnie vagy haragudnia *muszáj*. Ő nem tehet róla szegény, hogy neki tegnap éppen *azt parancsolták*, hogy reánk megharagudjék. Most tehát így állíthatjuk föl a kérdést: mi lehet az oka annak, hogy a kormány fizetett organumát tegnap reánk uszította? Semmi egyéb, mint az, hogy mi a pó-

litikai és társadalmi élet terén szereplő egyének köztevékenységét bírálni szoktuk és legtöbbször nyílt egyenességgel, magyaros őszinteséggel kimondjuk a *magunk véleményét*. Igen, a magunk véleményét; mert minket nem fizet senki, nekünk nem parancsol senki. Mi mindenkor szabadon és bátran kimondhatjuk, a mi szívünkön fekszik, a mi igaz. Az is igaz azután, hogy a kormánynak és egyes embereinek gonosz cselekedeteit, ocsmány tetteit a maga nevének szoktuk megnevezni s szavunk ilyenkor a közvélemény lesújtó ítéleteként hangzik. S ez a hang nem tetszik odaát a kormánypárt táborában. Az ilyen hang után rendszeren reánk eresztik a szubvenziós sajtót hogy megmarjon bennünket. Így történt tegnap is. A marásnak ugyan nincs semmi eredménye, mert *valót lanságok állításával*, műharaggal és tajtékúrással bennünk kárt tenni nem lehet, az egész erőlködés *nevetséges fogvicsoritás* színet viseli magán. Mert ugyan nem nevelés-e az, mikor a szerezsen mondja a kaukázusi fajú embernek: te fekete?! . . . Nem nevelés-e, mikor a *kormány szubvenziós sajtója emlegeti a „toll szennyét” a független sajtó szabad véleménynyilvánításával szemben?* . . . Épen oly nevelés-e, mint mikor egy talpnyaló, csuszó, mászó individuum cinikus ledérséggel lezckéket osztogat egy minden tekintetben szabad és független embernek a politikai és társadalmi ildomról. A közönség bizonyára csak nevet a szubvenziós újság oktalan erőlködése felett s igen jól tudja, hogy hol van a — *toll szennyje*.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** Zelenka Pál ev. püspök négy heti üdülésre Stájerországba utazott. — Horváth Lajos orsz. képviselő több heti tartózkodásra Ó Tátrafüredre utazott. — Hirsch Károly kir. tanácsos pénzügyigazgató tegnap délután megérkezett és átvette a pénzügyigazgatóság ügyeinek vezetését.

— **Joseffy Rafael** világhírű zongoraművész és zeneszerző, ki 15 évig volt távol szülőhazájától, Magyarországtól és Amerikában ragyogtatta művészetét, visszatért hazájába és letelepedett Budapesten. A művész hétfőn este Miskolcra érkezett, rokonainak látogatására, de már szerdán el is utazott. Reméljük, hogy viszont fogjuk látni a hangversenyteremben.

— **Eljegyzés.** Kishonthy Ákos, ózdi lakos és birtokos a napokban jegyezte el Ruttkay Erzsike kisasszonyt Salgó-Tarjánban.

— **Halálozás.** Egy kedves, ifju leány elhunytáról veszünk szomorú értesülést. Dalibor Anna hunyt el tegnap 25 éves korában. Elhalálozásáról a mélyen lesújtott család a következő gyászjelentést adta ki: Dalibor Ferencz és neje sz. Csellár Zsuzsanna, ugy magok, mint gyermekeik: Ferencz, Mária, Antónia, Nándor, valamint a számos rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik a legjobb gyermek-, illetve testvér- és rokonnak: *Dalibor Annának* f. hó 17-én, reggel 5 órakor, élete 25-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. hó 19-én, d.-u. 4 órakor fognak a Batthyáni-utcai gyászházából a mindszei r. kath. sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miseáldozat f. hó 20-án fog a mindszei r. k. anyaszentegyházban a Mindenhatónak bemutatattani. Miskolcz, 1895. július 17-én. Áldás és béke lengjen drága porai felett!

— **Halálozás.** Vettük s részvétellel közöljük a következő gyászjelentést: Alólirottak mélyen szomorodott szívvel jelentik a felejthetetlen jó anyának, anyósának, nagyanyának, testvérnek és jó rokonnak, özv. *Policsek Istvánné*, szül. Schramko Teklának f. hó 16-án délben 12 órakor élete 60-ik évében a halotti szentségek ájtatos felvétele és hosszas szenvedés

után történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai f. hó 18-án délután 3 órakor fognak a diósgyőri róm. kath. sirkertben örök nyugalomra kísértetni. Az engesztelő szent miseáldozat pedig hétfőn, 20-án reggel nyolcz órakor fog a diósgyőri róm. kath. anyaszentegyházban a Mindenható urának bemutatattani. Diósgyőr, 1896. július hó 16-án. Áldás és béke lengjen drága porai fölött. Policsek Adolf és neje, Bajér Albina gyermekeivel; Policsek Rezső és neje, Veisz Paula gyermekeikkel; Kaszner Józsefné, szül. Policsek Mária férjével és gyermekeivel; Policsek Amália, Policsek István, Kaszner József mint vő.

— **A Miklósok visszavonulása.** A „Nemzeti Ujság” tegnapi, pénteki számában a következő hirt olvassuk: „*A Miklósok visszavonulása.* Miskolcra írják lapunknak: Azon hírek, hogy Miklós Ödön vagy Miklós Gyula nemzeti párti programmal lépének fel Borsodvármegyében, tendenciózusak. Értesülés szerint a *Miklósok visszavonulnak a politikai szerepléstől.*” Ennyiből áll a „Nemzeti Ujság” hire. Hogy mi igaz benne, azt kérdezzé meg miskolczi tudósítójától.

— **A miskolczi r. k. felső egyház** tisztújítási közgyűlését f. hó 19-én d. u. 3 órakor tartja. *Az elnökség.*

— **Joghallgatók figyelmébe.** Értesítés. A tisztai ág. evang. egyházkerület eperjesi Collegiumának jogakadémiáján az 1896—97. tanévre a beiratások f. évi szeptember 1-től 8-ig eszközleendő; az előadások pedig szeptember 9-én veszik kezdetüket. Utólagos felvételnek szept. 9—11-ik napjain dékáni, azután pedig tanárikerület engedélyvel lehet helye. Azok az egyéves önkéntesek, a kik tényleges katonai szolgálatukat f. évi szeptember hó végén fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok szeptember 1-től 15-ig tartanak. — *Jegyzet.* A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a Collegium kebelében fenn álló tápintézet kedvezményeiben; (az erre nézve megállapított félévi díjak a következők: ebéd- és vacsoraért 31 frt, ebédért 19 frt.) Az erre érdemesek igényt tarthatnak a Collegium által évenként kiosztani szokott ösztöndíjakra; valamint a szegény sorok tandíjmentességére s a jelentékeny alapítókéval rendelkező „Jogász segély-egylet” támogatására számíthatnak. Megjegyeztetik végül, hogy ugy a jogakadémia ifjusági, mint a collegiumi nagy könyvtár a hallgatóság rendelkezésére fog állani. Mindennemű felvilágosításokkal szívesen szolgál Eperjes, 1896. május havában, a *jogakadémia igazgatósága.*

— **Turista-kirándulás.** A Borsodi-Bükk-Egylet ez évi negyedik kirándulását f. hó 19-én (vasárnap) délután rendezi a Vasgyáron, Tatárárkon keresztül a Kőkapura (Ujhuta közelében kb. 670 m. magas), innen a Vásárhelyen és N.-Kömázsán (384 m.) át Tapolczára és vissza Miskolcra. Vezető Andor Tivadar. Gyaloglás 5 óra. Indulás d. u. 1 1/2 órakor a Korona-szálloda elől. Egyesületi tagok ez uton hivatnak meg, vendégeket az egylet szívesen lát. Miskolcz, 1896. július 14. Dr. *Ballagi János*, ügyv. alelnök. *Khüne Adolf*, titkár.

— **A miskolczi kereskedők és kereskedőifjak egylete** által f. é. július hó 2-án rendezett táncmulatsága alkalmából eszközölt felülfizetéseket közöltük lapunk július 11-iki számában; folytatólag közöljük még, hogy a következők is voltak szívesek felülfizetni: Varga Jakab 5 frt, Bumsch Béla 2 frt, Ferenczi Károly 2 frt, Pigay Imre 1 frt. Összesen: 10 frt.

— **Öngyilkosság.** Bergklinger József XI-ik századbéli őrsvezető tegnap reggel szolgálati fegyverével öngyilkossági szándékkal magára lőtt s szörnyen halt. Az öngyilkosságot, a mint az hátrahagyott leveléből kitűnik, reménytelen szerelem miatt követte el.

— **A „Borsod” mint leleplezett fakir.** Szenzációs dologról kell hirt adnunk. Borsodvármegye és Miskolcz város lakossága ugyanis

eddig azon meggyökeresedett hitben élt, hogy a „Borsod” című újság *igazi fakir* módra alszik. Most azonban egyszerre — általános közbámulatra — kiszült, hogy a „Borsod” fakirszerű alyása csak tettetés, merő szemfényvesztés. Ébren van ő: hall és lát! Főképpen lát, még pedig csupa olyan dolgokat, amelyeket más, ép látóérzékkel felruházott ember meglátni absolute nem képes. Lát nevezetesen egy szörnyen feldult, letaposott, össze-visszatépett, letarolt, felhasogatott, agyonrongált és a tatárjárás egyéb nyomait felmutató népkertet. Ezt más — rajta kívül — nem látta ugyan, de ő annyira látta, hogy formalisan megvadult tőle és így megvadult állapotában, ugy rémlett neki, mintha vak verebét is látta. Persze, ilyen csodát se láthat közönséges látóképességű halandó. Ehhez hivatalos látóképesség kell. No, de hát így jár az, a kinek — mint a „Borsod”-nak — hivatása lenne az alvás és elég vigyázatlan fölébredni. Máskor ne engedjen meg magának ilyen passiót, hanem aludjék szép csendesén. Jó éjszakát.

— **A magyar állam „bon”-jai.** Bánffy Dezső kormánya dicső eredményeket ér el a pénzügyek terén. Ezek közé tartozik legújabbban az, hogy a magyar állam, akár csak az eladósodott szatócs „bon”-okkal dolgozik. A „bon” tudvalevően rövid lejáratu kötelezvény, melyre az eladósodott emberek amolyan apró kisegítő kölcsönöket vesznek föl, de a hitelező kívánatára kötelesek a kölcsönöket bármikor rögtön visszafizetni. Nos, a magyar pénzügyminiszter ép így dolgozik. Mint ugyanis nekünk Bécsből jelentik, *Lukács* László pénzügyminiszter bécsi közvetítéssel a napokban 6 millió forintot kért kölcsön „bon”-ok ellenében néhány londoni bankártól s kötelezte magát arra, hogy e „bon”-okat a hitelezők kívánatára bármikor, de legkésőbb ez évi december havában vagy a jövő év januárban a pénztári készletekből okvetlenül beváltja. A „bon”-ok összege után a pénzügyminiszter 1 és fél százalékos kamatot tartozik fizetni, a mi — tekintve, hogy Londonban ma $\frac{3}{4}$ — $\frac{7}{8}$ százalék a piacz kamatlába mindenesetre sok. Megjegyzendő, hogy ilyen „bon”-okkal való tranzakció a magyar állam pénzügyeiben az utolsó két évtizedben ismeretlen volt. Csak a hetvenes évek krachorszakában forogtak Londonban közkézen az ilyen „bon”-ok, melyek az adást feltétlenül alávetik a hitelező kénye-kedvének. *Lukács* László nevéhez fűződik az az emlék, hogy felelevenítette azt a csunya pénzügyi politikát, a melyhez még a nyolczvanas évek deficizites időiben sem nyultak hozzá a magyar pénzügyminiszterek.

— **Uj buza a tőzsdén.** Az idei termés a tegnapi nappal átlépte a tőzsde küszöbét. A tőzsdén ugyanis tegnap került legelőször forgalomba ez idei buza és pedig tiszavidéki eredetű 80 kilogrammos minőségben. Az új aru tetszetős külsejű s ennek következtében aránylag kielégítő áron is kelt el. Mindössze két tételt adtak el együttvéve 1100 méter-mázsa mennyiségben 7.67 $\frac{1}{2}$ —6.80 forintos áron.

— **Uszoda a hámosi tavon.** Életrevaló és hasznos terv lanceirozásáról kaptunk hirt. Arról van ugyanis szó, hogy a hámosi (lilla-füredi) tavon uszoda létesítését tervezi egy konzorcium. A hámosi tó baloldalán egy nagyobb szabású kósár-fürdő felállítására van tervbe véve. Az előirányzott pénzügyösszeg már együtt van és így csak a kincstár engedélye van hátra, de már ez is kilátásba van helyezve és kétségkívül meg is fog adatni. — Bizony legfőbb ideje már, hogy az a remek tó — melylyel a természet a különben is romantikus fekvésű Hámost felékesítette — fürdés céljából megközelíthetővé tétetik. Ebben az idényben ugyan már alig készülhet el az uszoda, de alapos kilátás van most már arra, hogy a jövő saisonban modern és kényelmes fürdő-ház fog a közönség rendelkezésére állani. Hogy ez nagyban hozzá fog járulni a Hámos látogatottá tételére, az kétségtelen.

— **Az Avas** rendezési bizottság elnökétől vettük az alábbi sorokat: „*Miskolc város közügyeiről*” írt cikkelyében Dick Herman ur érzékenyen panasolja, hogy az öreg Avast kevesen látogatják és hogy az első rendezés (1890) óta: „*semmi törekvést nem tapasztal az Avas rendbehozására*”. Cikkírónak szent igaza van abban, hogy szegény Avasunkat kevesen látogatják, de hát ő is csak a *nem látogatók* számát szaporíthatja, mert ha valaha megfordult volna öreg Avasunkon, lehetetlen, hogy szemeibe ne tűnének féltékenyen dédelgett Avasunk jókarban tartása és a javadalmazás arányában évről-évre fokozva végbemenő rendezése.

— **Névmagyarosítás.** *Goldstein Samu* államvasuti számtiszt vezetéknévénél *Gönczi*-re kért átváltoztatását a belügyminiszterium 47552/b. sz. a. kelt rendeletével megengedte.

— **Katonazene-estély.** Ma este a *Seper*-féle szálloda kerti helyiségében, holnap, vasárnap este pedig a *Korona*-szálloda nyári helyiségében katonazene-hangverseny fog tartatni. A műsor mindkét helyen igen érdekes zeneművekből van összeállítva.

— **Czipész-kongresszus.** A f. évi augusztus hó 15-én és 16-án Budapesten tartandó czipész-kongresszusra a miskolci czipészek *Karfunkel Ferencz*, *Stefanovits István* és *Viszlai József* urakat küldik fel képviselőül.

— **Rozzant hid.** A Belgrád-utczát a Szirma-utczával és Zsolcazi-kapuvál összekötő hid, — melyet főképen a vasúti telep lakói használnak — oly rozszant állapotban van, hogy igen könnyen valami baleset történhet, ha a hidat hamarosan nem veszik alapos reparálás alá. Ajánljuk a dolgot rendőrségünk figyelmébe.

— **Biztosítási hír.** Mint értesülünk, *Radvány István* a „*Magyar-Franzia*” biztosító részvénytársaság helybeli vezérigynökségének vezetését átvette.

— **A holt idény Miskolczon.** A nagy városok lázasan élni siető lakói forró nyári hónapokban a vidékre menekülnek; az örökös zajból egy kis falusi csendesség után vágyakozva felkeresik az erdők, ligetek magányát, melynek balzsamos levegője új életet önt az elerjedt tagokba. Mi kisebb vidéki városiak vágyainkat, igényeinket szintén a nagy városok lakói után szabjuk; szeretünk kimenekülni a „városi” örökös zajból, az irodák füledt levegőjéből s irigykedve tekintünk a zöld lombbal kerített falusi kuriák felé, melynek árnyékos aljában a szent Kalaber és Tarokk muzsáinak oly édesen lehet áldozni. Hja! Kukutyinhoz képest mi is „nagy város” vagyunk s az orrunk előtt elterülő szabad természetben egy-két órára beállunk rusticus embereknek. Nagy készüllettel kimegyünk a Bikkbe, a „*Hideg pataká*”-hoz. A törvény főre beáll szakácsnak, a foglyok főmandarinja felgyürkölözve szabadlja a zsványpecsenyének való hust, a felekezet szoros kötelékei alól felszabadult prókátor polgári házasságot köt a keresztviz alá tartott borospohárral, a megye és törvényszék tisztos urai, az ezer háromszáz szabad órával rendelkező professoratus s az állami és társadalmi gépezetnek vidéki nyulványokra kiszalajtott faktorai feszülő tüdővel szivják magukba a falusi élet szent háromságát: a jó levegőt, a nedves szivar füstjét s az ártatlan természetű bort. Azután megindul a lakomázás. Nincs az a rostbőf, nincs filé, mely egyetlen előttünk és általunk készített zsványpecsenye-szelettel fölére, nincs az az orr- és inycsiklandozó kelemes illat, mely oly hatást gyakorolna ránk, mint az előttünk párolgó pörkölt. Oh jó fővárosiak! Ti, a kik még a zöldben is ramsteakot élveztek, kik azt szeretnétek, hogy még a mezőn is feltaláljátok sima parquettjeiteket, kik a társadalmi érintkezésben szerepeitek elé tartjátok a művelt társalgó paragrafusait, kik a barátságot zsebetekhez méritek: gyertek ide hozzánk és mi megtanítunk arra, hogy mi az a — *zsványpecsenye*. Egy huskarika, mely alig nagyobb egy lázsiás tallérnél, de avval a jó szívvvel nyujtva, avval

a baráti szeretettel s jóízű humorral fűszerezve, a melylyel a mi kerti és erdei lakomáinkon kapjátok, bizonyára tiszszerte többet ér annál, mint a mennyibe kerül. Ilyenforma passiókkal van összekötve a holt idényünk, melynek zamatját e rövid kirándulások adják meg. És hogy e kirándulások mindig népszerűbbekké válnak, bizonyítja az, hogy a turista-egylet kirándulásain mindig többen hölgyek is részt vesznek.

— **Két lövés.** A régi posta-utca lakosait kedden este 9 óra után két puskalövés zavarta és riasztotta meg. A lövés eldördülése után mindenki az utczára sietett, hogy megtudja, mi történt. Olvasóink megnyugtatósa végett sietünk kijelenteni, hogy semmi baj nem történt. Egy vadászruhába öltözött férfi tette ezt a két üdvölvést szíve szerelmének lakása előtt. „Hadd tudja meg — szolt nagy hangon a puskás férfi — az a köszívű leány, hogy én jártam itt.” Eme hangos szerelmi nyilatkozat és uri passzió ellen azonban tiltakozniuk kell, mert a békés polgárság nyugalmát ok nélkül megzavarni nem illik, nem szabad. A sarkon őrt álló rendőr nem tudjuk, hallotta-e a lövéseket és így azt sem tudjuk, mi történt a lövöldözéssel.

— **Piros czédulák.** Nem okoznak valami nagy örömet a rezervistáknak azok a bizonyos piros czédulák, melyekkel most vannak elfoglalva a katonai ügyosztálynál. Az a piros czédula veszedelmes valami. A kézbesítők bizonyoságot tesznek róla, hogy annak kézbesítéséért nem néz ki borralaló. Már hogy is nézne? Azért csak nem fizet az ember, hogy elolvassa a czédula tartalmát, melyszerint 13 napra be kell rukkolni. Hát sóhajt egy kicsit és káromkodik egy nagyot. Az „örög csontok” amugy is kifáradnak az aratásban s ilyen törődött testtel kell ismét glédába állniok, hogy masirozzanak, izzadjanak s naphosszat kommandószót hallgassanak. a mi már szinte feledésbe ment előttük. A piros czédulák pedig csak szállingóznak ide is, oda is.

— **„Mintakavéház”** czim alatt lapunk 56-ik számában hozott közleményünkre vonatkozólag a rendőrség arról értesít, hogy az ott elmondottak téves információkon alapulnak, mert a nevezett *Ferencz József* kavéházban a zárórát pontosan betartják s ott sem játéklarang, sem zsebesek tanyája nincs s közbiztonság tekintetében eddig semmi kifogás alá eső esemény elő nem fordult. Készséggel adunk tért ennek a helyreigazításnak, mert mi az igazság emberei vagyunk s így nem kívánhatjuk, hogy tévedésen alapuló közleményünk miatt valaki erkölcsileg vagy anyagilag kárt szenvedjen.

— **Nyári mizeriák.** A hol a gőzmalomból a Szinvába ömlik a meleg víz, ott naponta, különösen az ebéd után, férfiak és nők vegyest — persze *Ádám-kosztümben* — fürödnek. Tekintettel arra, hogy ez fölötté megbotránkoztató, igen tanácsos lesz, ha a rendőrség beszünteti ezt az ingyenes fürdőt.

— **Egyéves önkénteseknek** teljesen szabályszerű, legjobb minőségű egyenruhákat jutányos árak mellett készít és egész felszereléseket szállít *Steinfeld* és *Fischer* szabó czég Miskolczon. Árjegyzéket nevezett czég kívánatra készséggel küld.

— **A t. gazdaközönség** becses figyelmébe ajánlom „*Alföldi magyar sport fluidom*”, mely minden eddigi készítményt felülmúl; üdítő, erősítő és gyógyító szer lovak- és csikóknak. 1 üveg ára 1 frt, kapható: *Segesváry* Dezső gyógyszerésznél az „Isteni gondviselés” gyógytárban Miskolczon. Főraktár: *Szabó Béla* ur drogua-üzletében *Széchenyi-utca* 116. szám.

— **Egészsége és szépsége** ellen nagyot vétkezik mindenki, a ki kritika nélkül használhatja a széltében-hosszában hirdetett és laikusok által ajánlott szépitő szereket. E tekintetben Magyarországon még nem volt tanácsadó: csak mióta *dr. Jutassy József*, az

összes gyógytudományok tudora és specialista bőrgyógyász külföldi tanulmányai alapján különös szakmájává tette az orvosi *kozmetikát*, csak azóta talál a közönség szakembert, kihez komolyan és teljes bizalommal fordulhat a *szépség hibák eltávolítása*, a *bőr ápolása* és a *szépség megóvása* céljából. — A kéz- és arcbőr durvasága, tisztátlansága, szeplő, májfolt, anyajegy, lencse, szemölcs, *bőratka* (mitesszer); *pörsenés* (wimmerli), izzadás, hajkorpa, *hajhullás*, kelletlen szőrök, (*női bajusz és szakál*) stb. nem csodaszerektől mulnak el, hanem csak észszerű orvosi kezeléstől. Ugyazintén a szépség megóvásának és fentartásának titka is csak a bőr teint) helyes ápolásában (mosdás) szappan, arczpor, stb. megválasztása, rejlik, ami egyén és kor szerint változó. *Dr. Jutassy lakik Budapesten VII. Erzsébet-körut 22. rendel 10—1, 3—5. Levelekre válaszol.*

A közönség köréből.

Szerény indítvány.

(A miskolci önkéntes tűzoltó-egylet parancsnokságához.)

Méltóztassék nekem megbocsátani, ha egy szerény indítványt bátorodom a tekintetes parancsnokságnak becses figyelmébe egész tisztelettel ajánlani. Indítványom a következő:

Városunkban ugyanis még mindig divik az a szokás, hogy tüzeset alkalmával megkondujtják a harangokat. Köztudomásu dolog, hogy Miskolczon annyira szervezett a tűzoltóság, hogy elég nagy számmal vannak fizetéses tűzoltók, valamint önkéntesek is a város minden részében oly nagy számban léteznek, hogy az oltási munkálatok a közönség hozzájárulása nélkül is sikeresen eszközölhetők, sőt gyakran a tűzoltáshoz nem értő közönség egyenesen akadályul szolgál a tűz lokalizálásánál.

Az a tiszteletteljes indítványom tehát: méltóztassék a főváros és a nagyobb vidéki városok példájára éjjel vagyis *esti 10, hajnali 4 óráig a harangok megkondujtása által történő vésszjelzést mellőzni*, ha ugyan a tekintetes parancsnokság az illető körökkel egyetemben ezt az intézkedést jónak, helyesnek tartja. Szükségtelennek tartom részemről a lakosság fellármázását, az idegesek, gyermekek, betegek fölizgatását és elegendőnek vélem a tűzoltók részére az örutorony-nak kivilágítása által való jelzést.

Egy városi polgár.

CSARNOK.

A vén utczaseprő.

És kél a had; fegyverje seprő,
Ruhája hitvány rongy-darab;
Megannyi koldus s köztük egy a
Legvénebb és legrongyosabb.
De mégse koldus, egy se koldus.
Munkával szerzi kenyerét;
Mit telt erszény nyújt a nagyurnak:
Azt adja nekik a szemét.

S bizony, bizony, van sok nagyur, kit
Fény, ősi név és rang dicsér.
De a kinek hitvány szívével
Egy utczaseprő nem cserél.
Mert bárha fáj inség s nyomorgás
S szegénynek tengődés a lét:
Becstelenül szerzett aranyból
Több nyugtot nyujthat a szemét!

A hosszú utat végigsöprik,
Veriték veri arcukat,
És leghátul izzad, söpör a
Legvénebb és legrongyosabb.

Szegény!, oly egykedvűnek látszik,
Fáradtan huzza seprűjét:
Tíz éve nincs más társasága,
Mint seprűje és a szemét.

Tíz éve söpri így a várost,
Minden követ ismeri már;
Ismeri őt minden ember
S reá mosolyg, ha arra jár.
„Vén bácsi“-nak hívja a gyermek
S ő megkérdi mindnek nevét
S addig derült; de ha tovább megy,
Nincs gondja más, csak a szemét.

Igy tengi éltét por s piszok közt,
De még sohsem panaszkodott,
Pedig más körben forgott egykor,
Hová nyomor és gond nem hatott;
Mikor ifju nő és kedves gyermek
Ölelték őt — vaj' tudja még?
Nem. Fátyol szállt a mult időkre.
Ugy véli: multja is a szemét.

S jobb is talán, hogy cserbe hagyta
Szegényt a bus emlékezés,
Az enyhülés, mit mult gyönyör nyujt,
Még egy koldusnak is kevés.
Ő csak söpör — s így lassan-lassan
Majd általsöpri életét,
S a holtnak mindegy: rózsagy-e
Ravatala, vagy a szemét!

Szomory Károly.

Az egészség 16 szabálya.

1. Korán feküdjél és korán kelj. Az ágy elhagyása után az első dolgod az arc, fülek, nyak és felső testrészt jó megmosása

egylen. Hogy a kezeket be kell szappanozni, a haját pedig megfésülni magától érthető. A ki nyáron az egész testet hideg vízzel mossa, úgy megedzi magát, hogy azt télen át is folytathatja fűtetlen szobában a nélkül, hogy egészségét kockáztatná.

2. A meleg évszakokban fürödjél szorgalmasan a szabadban; de soha 1/4 órán túl és a fürdés után durva törülközővel dörzsöld meg magadat Langyos fürdőket még télen is venni kellene. Lábvizet hetenként legalább egyszer végy.

3. Reggel feikelés után és minden evés után öblítsd ki a szádát és mosd meg a fogaidat. Reggel, este öblítsd friss vízzel a torkodat. Körmeidet, mint a betegségek csiráinak takaróit mindennap tisztítsd, még pedig otthon és nem társaságban.

4. A test minden mérsékelt mozgást elbir, ezért mindkét nemnek nagyon ajánlatos a futás, ugrás, torna, uszás, korcsolyázás, a kerti és mezei munka.

5. A nagyon meleg ruha elpuhítja a testet, ennél fogva egészségtelen. A ki a nyakát soha sem köti be legkevésbé hül meg. A fej a szabadban könnyű, zárt helyiségben semmiféle fűvel ne legyen fedve. Nagyon szoros derékfűző ép oly ártalmas, mint a szűk cipő: mindkettő csak feszélyez.

6. Evésben és ivásban mértéket tarts; gyermekkorodban szokjál a rendes étkezéshez és közbe ne egyél semmit, legkevésbé édességeket, melyek a fogakat és gyomrot elrontják. Az ételeket ne edd forrón! Lásan egyél és jól rágj. Evés közben ne olvass.

7. A friss levegő és napfény az egészség fentartására nélkülözhetetlenek; gondoskodjál róla, hogy mindkettő sokáig hatolhasson lakó- és hálószobáidba.

8. Nyáron lehetőleg nyitott ablakoknál

dolgozzál, kivéve a zongoragyakorlatokat. Kedvezőtlen időjárásakor az ajtók és ablakok kinyitásával mentől gyakrabban szellőztess.

9. Nyitott ablakoknál aludni, kivált nyáron, egészségtelen.

10. Ne verj port a szobában; a portörleést vizes ruhával végezd. Illedelmes ember sohasem köp a padlóra és nem csapja be az ajtót.

11. Szürkületkor ne olvas és ne írj és kézimunkán ne dolgozzál. Irásközben felső testrészed legyen e yenes, melled ne érintse az asztal szélét, fejed csak kissé hajoljon előre és mindkét lábad egész talpa a földön legyen.

12. Lábadat ne tedd keresztbe sem a térden, sem bokában és ne huzd őket a szék alá.

13. Ugy ülj mindig, hogy az ablak vagy lámpa mindig bal felől legyen. Olvasás- és írasközben a szem legalább 35 centiméterre legyen a papirtól.

14. Irásközben karjaidat csaknem könyökig fektesd az asztalra, bal kézzel fogd meg a papirost, szükség esetén told előre.

15. Olvasás- és tanulásközben támaszkodjál hátra a széken és a könyvet mindkét keziddel rézsutosan tartsd az asztalon.

16. Minthogy az egészséges szellemnek okvetlen szüksége van az egészséges testre, fogadd meg e tanácsokat és czélt fogsz érni.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Kontz Miklós.

Helyettes szerkesztő és lapkiadó:

Ruttkay Menyhért.

Főmunkatárs:

Hrebenda Béla.

ELADÓ egy ujonnan épült ház,
melyben 40 év óta jó hírnévnek örvendő
korcsmaüzlet volt, kuglizóval, nagy porta,
— esetleg bérbe adó. —
Privát-lakásnak is alkalmas.
Czím e lap kiadóhivatalában.

Gedeon és Társa

könyvnyomdájában,

valamint

könyvkötészetében

2—2 jó házból való fű

tanulóul

felvétetik.

GÉDEON és TÁRSA, litográfiai műintézet

— MISKOLCZ. —

Készít mindenféle litográfiai munkákat, u. m.:

részvényeket, okleveleket, takarékpénztári könyvecskéket,

levél- és számlafejeket,

borczimkéket, gyógyszerári signaturákat,

eljegyzési és értesítő kártyákat,

minden alkalomra meghívókat, névjegyeket,

Művészi kivitel!

Kivánatra vázlatok.

Olesó ár!

Autografiák sokszorosítása gyorsan és olcsón.

Erdey Kálmán vaskereskedése Miskolcz, Széchenyi-u. 30. sz.

Szabadalmazott „UNICUM“ konyha-tűzhelyek. Vaskályhák.

Van szerencsém az érdekelt közönségnek tudomására hozni, miszerint a **Diósgyőri Kályha- és Terakottagyár** képviselével megbizattam.
A Diósgyőri kályhagyár

CSERÉPKÁLYHA-GYÁRTMÁNYAIT

kivitel és minőségben oly tökélyre vitte, hogy a versenyt bármely hasonló gyárral felveszi. Azon kitűnő anyag, mely a gyártelep rendelkezésére áll és a gyártásnál alkalmazott **szakerők** a legkényesebb izléseket is kielégíthetik.

A kályhák többféle alakban állíthatók különböző szép minták- és színekben. Állíthatók fafűtésre és mint töltő kályhák szénfűtésre is a szerint, a mint a megrendelő kívánja.

— Mintaraktár vaskereskedésében (Miskolcz, Széchenyi-utca 30. sz.) —

Vidéki megrendelések levélileg is elintézhettek, kívánatra — visszakérőleg — képes árjegyzéket küldök és készséggel nyujtok tájékoztatást.

Helybeli megrendeléseket személyesen intézek el.

Szolgálatkészen:

Erdey Kálmán, vaskereskedő.

Kütszivattyúk, épület- és bútortvasalások, műszerszámok.

Erdey Kálmán vaskereskedése Miskolcz, Széchenyi-u. 30. sz.

100 forintos

menyasszonyi kelengye.

12 drb	női ing díszítve	18.—
6 "	háló köntös himzéssel	8.40
6 "	női nadrág	7.20
3 "	alsó szoknya	8.40
12 "	zsebkendő fehér vagy színes	3.—
12 "	kötött harisnya fehér v. sz.	5.40
2 "	atlasz kaszírkaplan.	8.—
6 "	párnahaj szépen kiállítva	7.—
6 "	nankin tollhuzat	3.90
6 "	alsó lepedő	6.60
2 "	6 szem. ezernadamasz-terít.	8.50
1 "	12 " " " "	8.—
2 "	kávés teríték színes	5.40
12 "	ezernadamasz törülköző	4.80
12 "	portörülköző	2.40
	5% pénztár-kezdvezmény	105.—
	Összeg netto frt	100.—

Menyasszonyi kelengyék
rendelésre 100 frttól 1000 frtüg.

Braunfeld Sándor,

fehérnemű- és divatárú-raktára,

SZÉCHENYI-UTCA 96. SZÁM.

A miskolci határban, az ó-miskolci pályaudvar és Martin-tanya között egy

16 holdnyi terület,

melynek egyharmada luczernával van bevetve,

bérbe adó.

Értekezni lehet Felső-Szirma-utca 91. sz. alatt.

Szalagfőliratok arany és ezüst, domború és homorú fénynyomatban, legújabb minta.

GEDEON ÉS TÁRSA

díszműgyárában

MISKOLCZON,

Széchenyi-utca 45. sz.

Antique-, baroque-, roccoco- és modern stílusban

olcsón, pontosan

és legfényesebb kivitelben készülnek:

**képkerekek (bőr, bársony, selyem)
képátlványok,
fati díszek,
necessairek,
kules- és törülköző-függők,
óra- és kottatámlányok,
író mappák,
fati és munka-kosárkák,
szivar- és dohánytartók,
kefe- és törlő-óvók,
gallér- és kézelő-dobozok,
keztyű- és zsebkendő-cassetták,
passe-partout-k,
kézi munkák és himzések
izléses montírozása.**